

Крутянські кіборги

Ось уже 103 роки минуло відтоді, коли неподалік від залізничної станції Крути на Чернігівщині відбувся героїчний бій українських патріотів із хмільною ордою москочитів, які поспішали завоювати Київ, бій кількох сотень малонавчених

молодиків із кадровими зарізяками. Про наміри колишнього царського полковника Муравйова, котрий переметнувся до більшовиків, свідчить такий епізод.

"У ніч з 26 на 27 січня я мав розмову по прямому дроту з Муравйовим. Його вимога у формі наказу звучала так: "Приготувисья к встрече пабедоносной красной армії, приготувіть абад. Заблужденія юнкероф пращяу, а офіцераф всьоравно расстреляю". Я відповів, що до зустрічі все готове. Передні частини червоних, ідучи в зімкнених колонах, очевидно, були певні нашої втечі... Тільки-но червоні зблизились на віддалі пострілу, ми їх привітали сильним огнем чотирьох сотень і шістнадцяти кулеметів," – такий спомин про бій під Крутами залишив Аверкій Гончаренко, командувач українських частин.

Нині у Крутах височить чудовий Меморіал пам'яті наших юних героїв, біля якого завжди людно. От і цієї січневої пори вклонитися пам'яті героїв прибуло чимало гостей. Була серед них і представницька делегація Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя на чолі з ректором Олександром Самойленком. Поклала квіти до постаменту й делегація столичного Чернігівського земляцтва на чолі з головою його Борзнянського осередку Володимиром Лемішем.

Заупокійну службу відслужив єпископ Чернігівський і Ніжинський Української православної церкви Євстратій.

До речі, незалежну державну Україну побачив лише один учасник того бою під Крутами – Матвій Данилюк. Він помер у 1994 році на 103-му році життя. Однак його боротьбу за Україну продовжив правнук Володимир Іщук, котрий загинув смертю хоробрих під Іловайськом 26 серпня 2014 року.

За матеріалами часопису "Український дім"

Видатні жінки Чернігівщини

У лютому 2021 року в читальній залі Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка відбулась презентація культурно-просвітницького проекту "Видатні жінки Чернігівщини".

Мета проекту: дослідження, систематизація і популяризація інформації про видатних жінок Чернігівщини, які зробили значний внесок у політичне, економічне, суспільне, громадське, культурне, мистецьке, наукове, освітнє життя нашого краю та здобули світову славу.

Проект суспільно значущий, має культурно-просвітницький характер, ініціює новий етап історико-краєзнавчих досліджень у регіоні, сприяє відродженню забутих жіночих імен та встановленню історичної справедливості стосовно визнання ролі жінки в історії та розбудові Чернігівщини, а також він – один із дієвих чинників розвитку туристичної галузі області.

До підготовки проекту долучились науковці Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка, Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського, Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені В.Г.Короленка, а також інші громадські активісти і меценати.

Наш кор.

Віхи історії

Вийшов друком краєзнавчий щорічник "Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області на 2021 рік", який підготували працівники Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка.

Метою посібника є популяризація інформації з актуальних питань життя області та відомостей про минулі покоління знаних земляків і відомих сучасників, забезпечення формування історичної пам'яті та допомога у патріотичному вихованні молоді.

Календар складається з хронологічного переліку знаменних і пам'ятних дат, котрі мають відзначатися у 2021 році, та додаткових відомостей і рекомендаційних списків до найцікавіших визначних дат, які підготували укладачі видання.

Краєзнавців і журналістів, музейних і бібліотечних працівників, викладачів та студентів зацікавлять довідки про долю архієпископа Феодосія Углицького, канонізованого церквою 125 років тому; письменника Дмитра Тася (Могилянського), чернігівського вчителя ма-

тематики, живописця-аматора Леоніда Митькевича, сина письменника Михайла Коцюбинського, директора Харківської наукової бібліотеки, Книжкової палати України Романа Коцюбинського – усі ці люди були репресовані радянською владою у часи тоталітаризму. Також уважний читач матиме змогу познайомитися з науковою, педагогічною та громадською діяльністю українського історика, директора Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка, президента клубу "Краєзнавець" ОУНБ імені В. Г. Короленка, професора Олександра Коваленка, творчістю українського скульптора, авторки пам'ятників бджолярю П. Прокоповичу в Батурині, кобзарю О. Вересаю в Сокиринцях, скульптурної композиції з бронзи борцям руху Опору нацистам в Корюківці, пам'ятника М. Попудренку в Чернігові Інни Коломієць, науковця та поетеси, лауреатки багатьох премій, чернігівки Тетяни

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка

Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області на 2021 рік

Дзюби, перегорнути сторінки історії містечка Остер Козелецького району тощо.

Щорічник "Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області на 2021 рік" має рекомендаційний характер і не претендує на вичерпність. Допоміжний апарат посібника складається з іменного покажчика.

Ірина Каганова